

ГРУДЕНЬ №36

2011

УНІВЕРСИТЕТ

Видання Прикарпатського національного
університету імені Василя Стефаника

Із Новим роком квітне хай земля
У ялинково-запашному диві!
Христос народився, Вкраїно моя,
У місті святім – Віфлеємі!

ВІТАННЯ РЕКТОРА!

**Дорогі студенти, аспіранти, викладачі та співробітники Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника!
Прийміть мої найщиріші вітання з нагоди прийдешніх
ЗИМОВИХ СВЯТ.**

Новий рік та Різдво Христове завжди сповнювали людські серця вірою, любов'ю, добром і впевненим поглядом у майбутнє. Саме ці почуття Прикарпатський університет намагається виховувати не лише у студентів, але й у кожної людини, яка потрапляє до стін нашої альма-матер.

Цей рік був складним, але попри це наближав нас до нових звершень і досягнень, а їх у 2011 було чимало. Однак зупинятися на досягнутому не варто і, зібравши досвід та практику попередніх років, гордо, впевнено, єдиним кроком ступити в новий рік. Слід пам'ятати, що для нашого університету пріоритетним завжди було і буде виховання інтелектуальної, національно свідомої молоді еліти.

Бажаю всім у ці святкові дні сімейного тепла, міцного здоров'я, гарного настрою і натхнення у праці. Нехай Господь завжди благословляє Вас і Ваші родини!

***Ректор Прикарпатського
національного університету
імені Василя Стефаника, член-
кореспондент НАНУ, доктор
фізико-математичних наук,
професор Богдан Остафійчук***

НАУКОВО-ПРАКТИЧНИЙ СЕМІНАР

Актуальні проблеми початкової освіти в сучасних умовах

Освіта є запорукою майбутнього країни, важливою складовою її національної безпеки. Саме тому кожна держава опікується проблемами освіти. Державна національна програма «Освіта» («Україна XXI ст.») визначила стратегію розвитку освіти в Україні, пріоритетні напрями та шляхи створення системи безперервного навчання і виховання молодого покоління.

За всіх часів професія вчителя була дуже важливою. Завдяки педагогічній діяльності не переривається зв'язок поколінь. Без неї складно уявити розвиток суспільства чи окремої людини.

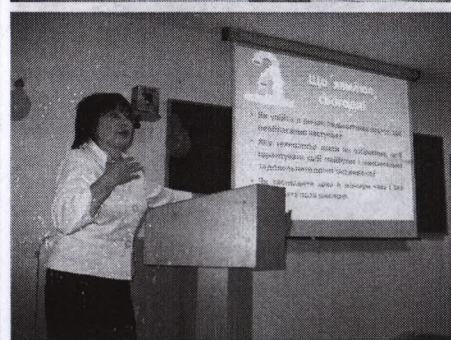
8–9 грудня в Коломийському інституті з ініціативи викладачів кафедри педагогіки і психології був проведений науково-практичний семінар «Актуальні проблеми початкової школи в сучасних умовах», в якому брали участь науковці Прикарпаття та Америки, вчителі початкових класів загальноосвітніх шкіл міста Коломиї, студенти Коломийського інституту.

Науковці Коломийського інституту та Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника розглядали питання підготовки майбутніх учителів початкових класів до виховної діяльності; психологічні особливості молодших школярів; розумову працездатність як основу формування особистості школяра; формування здорового способу життя молодших школярів засобами фізичної культури; навчально-методичні рекомендації викладання рідної мови в початковій школі; проблему використання форм організації навчання курсу «Основи здоров'я» в теорії та практиці початкової школи та ін.

Пізнавальними були доповіді американських учасників семінару «Система освіти в США» (Крістофер Міллер, заступник директора Аппалачі центру Беррі коледжу, штат Кентуккі) та «Навчання дітей з особливими освітніми потребами» (Майкл Ву, волонтер Корпусу Миру в Україні, штат Вашингтон).

Учителі початкових класів шкіл міста Коломиї поділилися своїми думками про проблеми сучасної початкової школи, а саме: інтерактивні техніки навчання як засіб розвитку творчого потенціалу молодшого школяра; психолого-пе-

дагогічний супровід переходу учнів з початкової до середньої школи; стимулювання позитивних почуттів

та емоцій у процесі навчання учнів початкових класів; формування життєвої компетентності молодших школярів на уроках економіки; шляхи подолання неуспішності в початковій школі та ін.

Одним із питань проведеного семінару було підведення підсумків педагогічної практики студентами V курсу напряму «Початкова освіта». Випускники поділилися своїм набутим педагогічним досвідом з питань формування екологічної культури учнів молодших класів, використання наочності в початкових класах, психолого-педагогічних особливостей розвитку мислення молодших школярів, психолого-педагогічних особливостей розвитку уваги учнів початкових класів.

Учасники семінару отримали незабутні враження від зустрічі з колективом ЗОШ № 6 міста Коломиї і відвідування Музею народного мистецтва Гуцульщини та Покуття імені Й. Кобринського.

Оксана Поясик, завідувач кафедри педагогіки і психології Коломийського інституту,

доценти кафедри педагогіки і психології Коломийського інституту Галина Микитюк, Ольга Петрів

ТРАДИЦІЙ РІДНИХ МИ ШАНУЄМ СВЯТІСТЬ

Вечорниці на Андрея

Андріївські вечорниці відбулися в Коломийському інституті 13 грудня. Все було цього дня: і чудові вишиванки, і різні ворожіння, і конкурс вареників, навіть справжній кіт Тьома допомагав дівчатам у виборі нареченого. Проведення цього свята вже стало традиційним у інституті. Свято наше, українське. Воно дає можливість здружитися молоді, підтримати існуючі традиції.

**Заступник директора
Галина Микитюк**

По Україні

Є на світі свят багато
Урочистих, визначних,
Але Миколая свято
Найприємніше із них

Є в річному колі особливий час – низка веселих зимових свят. Ми радо святкуємо, не вдаючись до теологічних тонкощів, Різдво католицьке і православне, новий і старий рік, Водохрестя. А розпочинається цей святковий календар днем Святого Миколая Чудотворця. Цей святий міста Мір Лікійських вшановується всім християнським світом як заступник і покровитель усіх бідних, знедолених, несправедливо ображених, а також усіх подорожуючих.

Так, як пощастило святому Миколаєві, здається, не пощастило жодному іншому святому. Цей чоловік, який народився ще в III столітті, не залишає світ живих і досі. Його пам'ятають. До іконописних зображень Ніколауса — єпископа в малоазійській провінції Римської імперії Лікія (тепер турецька провінція Мугла), до лику Миколая Чудотворця звертаються з молитвами дорослі. А діти люблять його, як казкового персонажа, котрий, однак, цілком реально приносить їм однієї чарівної зимової ночі дарунки.

Святий Миколай дружить з дітьми практично всієї Західної Європи. До них він навідується 5 чи 6 грудня. Іноді – не сам. Наприклад, чеський Мікулаш у «помічники» бере Ангела і Чорта. Добрий дідусь носить із собою книжку, де записані дітки слухняні та не зовсім слухняні. Першим дістаються приємні дарунки, а бешкетникам Чорт приносить вугілля.

Щось схоже відбувається у Словаччині. Особливо колоритно це виглядає в селах, де Мікулаш з кошлатою бородою, у довгому кожусі та баранячій шапці, з ціпком у руках і кошиком за плечима ходить від хати до хати та тішить малечу. Компаньйон у нього той же, що й у чеського – рогатий паскудний Дідько в кептарі навиворіт. Брязчить ланцями, потрясає мітлою, погрожує різками. Стра-а-шно!

У австрійців чортівська тема в день Святого Ніколауса набрала апофеозного розвитку. Зазвичай 5 грудня на вулицях міст з'являються цілі зграї рогатих, волохатих Крампусів. Вони лякають не лише дітей, а й навіть дорослих. Маски на їхніх «обличчях» часом просто розкішно страшні. Крампуси гарчать, кричать, брязкають батогами, дзвенять ланцюгами... Але тут з'являється Ніколаус у єпископському вбранні і розганяє все це чортівське плем'я. Запановує мир і благодать. Заспокоєні перехожі розходяться у своїх справах, гризучи подаровані святим печиво та цукерки.

Якщо ж говорити про наш українсь-

ТРАДИЦІЙ РІДНИХ МИ ШАНУЄМ СВЯТІСТЬ

з краю в край ходить Святий Миколай

кий народ, то надзвичайно вражає любов і пошана українців до цього святого. Ми, християни, щодня вшановуємо пам'ять певного святого чи навіть кількох святих, але Миколай посідає серед них особливе місце, бо це свято змушує звучати, можливо, найпотасмніші й найбільш сокровенні струни людської душі, пробуджує в нас те, що є найкращим, найшляхетнішим – безкорисливу й щирю доброту.

Пошана до Святого Миколая виявляється на різних рівнях: на церковно-літургійному, коли зочетверга ми згадуємо в молитвах його пам'ять або коли в храмах на почесному місці іконостаса милуємось образом цього святого згідно з іконографічним каноном нашої традиції; на родинному й побутовому, коли в кожній християнській домівці знаходимо образ святого Миколая або коли надаємо нашим дітям це ім'я, поручаючи тим самим рідну особу опіці цього небесного покровителя; врешті – соціальному, коли так широко святкуємо Святого Миколая, спрямовуючи нашу увагу не лише на дітей, а й усіх, хто перебуває в якійсь скруті, потребує допомоги.

Але найбільше люблять і шанують його діти. Святий Миколай усім серцем любить дітей і кожному хотів подарувати бодай крапельку своєї любові.

Кожна дитина з нетерпінням очікує дня Святого Миколая, бо може отримати довгоочікуваний дарунок, що замовлений у листі. Цей день завжди приносить багато радості. Але Святого Миколая найбільше чекають у дитячих будинках та інтернатах діти, якими опікується держава, що мають лише найнеобхідніші речі.

В кожній дитини з інтернату є мрії, які можуть здійснитися лише цього свята. Більшість цих дітей або сироти, або позбавлені батьківської опіки, тому в них немає можливості звернутися до когось з рідних зі своїми бажаннями. Читаючи дитячі мрії з листів до Святого Миколая, ми побачили, що ці бажання дуже різні: хтось просив одяг, іграшки, хтось телефони, інші – щастя, здоров'я для близьких. Мальтійська служба допомоги «Карітас» упродовж багатьох років проводить у Львові й Івано-Франківську акцію «Святий Миколай іде до сиріт»: збирають теплий одяг, іграшки, шкільне приладдя, продукти. Кожного року на кошти, отримані під час благодійної акції, сиротинці забезпечують необхідними речами. До цієї акції приєднується вся громадськість міста. Остеронь не залишилися і ми, студенти Педагогічного інституту Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника, взявши участь у здійсненні дитячих мрій.

На жаль, для деяких дітей мрії залишаються лише мріями, які розбива-

ються об жорстоку реальність, об стіни дитячих будинків, інтернатів. Саме тому дуже важливо підтримати їх і, нехай навіть на мить, подарувати казку. Тому декілька років поспіль студентський актив Педагогічного інституту за допомоги дирекції проводить акцію «Допоможи Святому Миколаєві прийти до дітей-сиріт». У нашому інституті було розставлено скриньки, куди студенти кидали гроші. Допомогти можна було

також солодощами, іграшками, одягом, засобами особистої гігієни чи канцтоварами. Кожен з нас зробив свій маленький внесок у те, щоб цього року кожна дитина мала змогу отримати свій подарунок. Святий Миколай разом зі студентами Педагогічного інституту цього року завітав у інтернати, дитячі будинки та в притулок, де ми мали можливість поговорити з дітьми. Поспілкувавшись з ними, зрозуміли, що подарунки для них не найголовніше. Ці діти дуже цінують увагу, любов і спілкування, вони радо розповідають про себе, про навчання, про друзів. В них можна почути щирість, щедрість і відвертість.

Надзвичайно приємне враження на нас справило відвідування притулку для дітей служби в справах дітей Івано-Франківської обласної державної адміністрації. Коли ми їхали туди, то очікували побачити погані умови проживання, брудних і непривітних, засмучених дітей. Усе виявилось навпаки. Ми побачили затишну й прибрану оселю, в якій перебувають дуже привітні діти. Керівник закладу – Марія Василівна Серденько, провела маленьку екскурсію, під час якої ми побачили спортзал з тренажерами та новорічною ялинкою, спальні кімнати, кімнату відпочинку, фортепіано та роляр (подаровані меценатами), розмальовані стіни з казковими персонажами, а також капличку, де двічі на тиждень діти зустрічаються з місцевими семінаристами, які їх вчать правильно хреститися та молитись. Суттєво допомагають закладу меценати. Вони організовують поїздки в гори, екскурсії у Львів, проведення Святого Вечора з дванадцятьма стравами (працівники святкують разом з дітьми).

Однак, попри гарні умови проживання та гарне ставлення, вихованці інтернатних закладів по-іншому сприймають навколишній світ. Вони все ж таки відчувають дефіцит батьківської уваги, любові, теплої, довірливої розмови з рідними людьми. Шановні студенти, пам'ятайте, будь ласка, що в дитячих будинках завжди чекають і будуть раді гостям, які можуть допомогти не тільки матеріально, а також і духовно!!!

Ми, студентський актив Педагогічного інституту Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника, висловлюємо щирю подяку всім, хто відгукнувся на наш заклик і приєднався до акції «Допоможи Святому Миколаю прийти до дітей-сиріт». Завдяки вашій допомозі, ми змогли передати тим дітям не лише подарунки, а й любов, турботу, радість...

**Студентський актив
Педагогічного інституту**

ЦЕ СВЯТО ДИВ, СЮР-ПРИЗІВ, ПОДАРУНКІВ...

Дня Святого Миколая з нетеплінням чекає кожна дитина. Це свято див і подарунків. Діти-сироти не є виключенням з правил, але в них немає батьків, щоб влаштувати свято.

Вже третій рік поспіль доброю традицією нашого університету стало створення свята для таких дітей. Але цього року благодійна акція була наймасштабнішою за всі роки. Її ініціаторами, як і в попередні роки, були викладачі та студенти кафедри іноземних мов. Вони залучили до роботи студентів інших факультетів та інститутів.

Ще з початку листопада почалася підготовка до свята. Збирали кошти, йшли обговорення, які подарунки принесуть найбільше користі і радості дітям. Студенти власними силами зібрали близько п'яти з половиною тисяч гривень. Розподілили між собою обов'язки і закупили на оптових базах та магазинах ласощі, іграшки й теплі речі, засоби гігієни для старших дітей. Крім того, зібрали речі та іграшки з дому. Подарунки мали отримати і найменші дітки, і старшокласники.

Окрім подарунків готувався святковий концерт за участю студентів. Ще з початку листопада почалися репетиції цього дійства.

І ось, напередодні свята Миколая, відбувся довгоочікуваний концерт в Угорницькому інтернаті. Були і співи, і казкові сценки про Святого Миколая не тільки українською, а й англійською мовою. Грали труби, флейти, гітари. Проводилися різні конкурси. Наприкінці концерту студенти роздали подарунки.

Директор інтернату був дуже

УНІВЕРСИТЕТСЬКЕ ЖИТТЯ

У виставковій залі Краєзнавчого музею відбулося відкриття міжнародної фотовиставки «Життя в горах: Україна – Сполучені Штати Америки».

Фотомитці обох країн відтворили на своїх фотографіях життя і побут жителів гірських систем – Українських Карпат та Американських Аппалач. Ці гірські системи є дуже схожими між собою. З 2006 року вивченням цього явища якраз і займаються вчені Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника і декількох університетів США.

На сьогодні в Івано-Франківську перебуває Крістофер Міллер – професор зі штату Кентуккі (США), науковець програми ім. Фулбрайта, який вивчає дану проблематику. Саме він став ініціатором цієї фотовиставки, залучивши до роботи фотомитців обох держав. На виставці представлені роботи членів Національної спілки фотохудожників України в Івано-Франківській області, а саме: Юрія Бакая, Мирослава Кушніренка, Тараса Дутки, а також авторів Photo EDO – Олександра Єльченка та Андрія Гольфа. З американської сторони були представлені роботи фотографа Арнольда О'Нейла зі штату Кентуккі.

Відкрив фотовиставку директор Краєзнавчого музею Ярослав Штиркало, серед гостей та доповідачів – директор програми імені Фулбрайта в Україні Олег Стахів;

задоволений цьогорічною активністю студентів, висловив щире подяку і надію на співпрацю з університетом у майбутньому.

Радість від проведення такої акції отримали не лише діти-сироти, а й задіяні студенти. Вони хочуть підтримати цю традицію надалі і не лише на новорічні свята, а й у дні, коли про цих дітей усі забувають. Звісно, що замінити батьківську любов неможливо, але подарувати хоч трохи душевного тепла і уваги зможе кожен, вважають наші студенти. Підтримаймо їх у добрих намірах!

Юлія Гомеляк

науковець, професор зі штату Кентуккі Крістофер Міллер; науковці Прикарпатського університету та голова Івано-Франківської організації НСФХУ Юрій Бакай. Учасників та причетних до організації фотовиставки було нагороджено почесними грамотами.

Після завершення фотовиставки в Івано-Франківську планується її проведення в інших містах України та в декількох штатах США.

Юлія Гомеляк

Для змістовного підведення підсумків наукової діяльності університету за 2011 рік, контролю за якістю та своєчасністю виконання науково-дослідних робіт, а також з метою формування тематичного плану науково-дослідних робіт університету на 2012 рік з 12 до 15 грудня проводилася сесія Науково-технічної ради університету.

Розглядали звіти про наукову діяльність інститутів, факультетів і наукових підрозділів університету. Також звіти про науково-дослідну роботу студентів за 2011 рік, відомості оцінки роботи науково-педагогічних працівників. Методом голосування присутні затверджували роботу кожного підрозділу.

Відтак зачитували витяги з протоколів засідань учених інститутів, факультетів, наукових підрозділів про затвердження підсумків наукової діяльності за 2011 рік та проекти темпланів НДР на 2012.

УНІВЕРСИТЕТСЬКЕ ЖИТТЯ

Відповідно до наказу головно-го управління освіти і науки Івано-Франківської обласної державної адміністрації 6 грудня 2011 року у Прикарпатському національному університеті імені Василя Стефаника було проведено I етап XII Міжнародного конкурсу з української мови імені Петра Яцика (голова журі – проф. Грещук В.В.).

Переможців визначали у двох категоріях: 1) серед студентів-філологів (Інститут філології, Педагогічний інститут, Коломийський інститут); 2) серед студентів нефілологічних спеціальностей (Юридичний інститут, Інститут історії і політології, Інститут мистецтв, Інститут природничих наук, Інститут туризму, факультети фізичного виховання і спорту, математики та інформатики, іноземних мов, фізико-технічний, економічний, філософський). На основі письмових завдань журі назвало призерів конкурсу: 1) серед студентів-філологів I курсу: I місце – Ляхович Юлія (Інститут філології); II місце – Дячук Леся (Інститут філології); III місце – Драган Оксана (Інститут філології); 2) серед студентів-філологів старших курсів (II–V): I місце – Грицак Надія (Інститут філології); II місце – Несторук Оксана (Педагогічний інститут); III місце – Яслик Володимир, Остах Ірина (Інститут філології); 3) серед студентів нефілологічних спеціальностей: I місце – Немеш Мар'яна (економічний факультет); II місце – Івануляк Ольга (економічний факультет); III місце – Харишин Христина (Юридичний інститут), Петрина Христина (факультет іноземних мов).

17 грудня 2011 року було проведено II (обласний) етап конкурсу серед студентів ВНЗ I-IV рівнів акредитації на базі Івано-Франківського коледжу технології та бізнесу. Студенти Прикарпатського національного університету здобули призиви місця серед філологів (I місце – Яслик Володимир, II місце – Грицак

Надія, III місце – Несторук Оксана), а також I місце серед студентів нефілологічних спеціальностей (Харишин Христина).

Щиро дякуємо студентам за активну участь у конкурсі і вітаємо переможців!

Оргкомітет конкурсу

У конференц-залі ресторану «Надія» відбулася двадцять п'ята щорічна зустріч Російської общини Івано-Франківської області.

Крім вельмишановних представників общини, на заході були присутні також почесні гості: заступник голови облдержадміністрації Івано-Франківської області Роман Іваницький, завідувач відділу в справах релігії і національностей облдержадміністрації Тетяна Лапка, Генеральний консул Російської Федерації в місті Львові Олег Астахов, радник консула Державного консульства Російської Федерації в місті Львові Вадим Басінський, аташе Державного консульства Російської Федерації в місті Львові Сергій Манько, замісник керівника представництва Росспівпраці в Україні Ірина Царьова і замісник генерального директора ООО «Карпатнафтохім» Володимир Шуліндін.

Зустріч розпочалася з традиційної доповіді старости Російської общини в Івано-Франківській області Олександра Волкова, під час якої були підведені підсумки річної діяльності общини. В Івано-Франківську, частини Західної України, дуже важко зберігати російську культуру. Тому представники Російської общини докладають для цього чимало зусиль. Їм вдається продовжувати традиції російської культури і національності в нашому місті. Велике значення для досягнення цієї мети має газета «Прикарпатська правда», яка вже більше шістнадцяти років абсолютно безкорисливо видає у своєму складі тематичну російськомовну сторінку, поширюючи через неї російську культуру на теренах Західної України. Оскільки це

єдине російськомовне видання, можна зробити справедливий висновок, що його користь переоцінити дуже важко.

Також на зібранні общини виступили: Любов Зоріна, Валентина Склярова, письменниця Наталія Щерба, викладач Інституту філології ПНУ професор Ярослав Мельник, перший секретар обкому КПУ Володимир Стула, голова Організації ветеранів 38-ї Армії Володимир Мойсеєнко, замісник голови Івано-Франківської облдержадміністрації Роман Іваницький і замісник керівника представництва Росспівпраці в Україні Ірина Царьова.

У квітні цього року на базі Інституту культури Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника відбувався фінал Всеукраїнської студентської олімпіади з російської мови та літератури. Російська община виступила одним зі спонсорів цього заходу. Переможці отримали призи, всім учасникам фіналу олімпіади були вручені збірки віршів поетеси Єлени Соловйової з Івано-Франківська. А староста Російської общини Олександр Волков у відповідь ректором Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника, професором Богданом Остафійчуком був нагороджений почесною грамотою.

Влітку відбулася двадцять четверта фольклорно-діалектична практика студентів російського відділення Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника в Росії, про яку також згадувалося на засіданні Російської общини.

Генеральним консулом Російської Федерації в місті Львові Олегом Астаховим були вручені грамоти від Генконсульства Росії за великий особистий внесок у збереженні російської культури і національності.

Настя Купцова, студентка II курсу Інституту філології

КОНЦЕРТ ОПЕРНОЇ МУЗИКИ В КОЛОМІЇ

На пошану викладача Коломийського коледжу Миколи Скільського з нагоди його 55-річчя

Згасають великі люстри і зал замирає єдиним своїм організмом слухачів від перших акордів небесної музики. Скрипки своїм легким вібрато доносять делікатну мелодію із «Травіати» Дж. Верді. Вона стрімко видозмінюється, набираючи все новіших і складніших зворотів. Чіткий і водночас виважений жест диригента, заслуженого діяча мистецтв (з 1989 р.), маестро Руслана Дорожівського робить диво на сцені, що призводить до вибуху оплесків у залі... Так почалося дійство, котре присвятили своєму вчителю Миколі Скільському його вдячні учні: М. Губчук – соліст Національної опери України, лауреат міжнародних та національних конкурсів; генеральний директор Хмельницької обласної філармонії Олександр Драган. Він же художній керівник та головний диригент оркестру; соліст Ярославської філармонії, викладач Львівського національного університету ім. Івана Франка Олександр Форкушак; студент I курсу Національної музичної академії ім. П. Чайковського (м. Київ), володар гран-прі Кавалера Ордена Золотого Значка Юрій Михайлюк; викладач Івано-Франківського музичного училища ім. Д. Січинського В. Кривнюк; хор студентів Коломийського педагогічного коледжу під орудою ювіляра М. Скільського.

Радість перемоги приїхала розділити заслужена артистка України, солістка Національної опери України Катерина Страденко, виконуючи з Миколою Губчаком дует з опери «Аїда» Дж. Верді під керівництвом Олександра Драгана (Драган не тільки талановитий молодий диригент, він ще й добрий співак). Після їх виступу зал вибухнув шквалом оплесків.

Напористо і професійно прозвучали заключна сцена із «Євгенія Онєгіна» (П. Чайковського). Молоді виконавці О. Форкушак і Ю. Алексеєва донесли до слухачів увесь драматизм цього шедевра. Диригував Назарій Яцків.

Незважаючи на юний вік, Юрій Михайлюк «Каватину Султана» із

опери «Запорожець за Дунаєм» С. Гулака-Артемівського доніс до слухачів по-дорослому. Вперше він співав із симфонічним оркестром.

Кульмінацією дійства була передача диригентської палички Олександром Драганом своєму талановитому вчителю Миколі Скільському. Переповнена зала скандувала, кричала слова вдячності за досконале виконання шедеврів оперної музики.

Диригентським жестом пан Микола Скільський підняв багаточисленний хор студентів, що були на балконах, повернувся до оркестру і полинула «Молитва» С. Гулака-Артемівського із опери «Запорожець за Дунаєм» (солісти: Сурен Максutow та Володимир Крив'юк).

Вдячна публіка, що з'їхалася звідусіль, довго пам'ятатиме незабутні хвилини насолоди справжнім вічним оперно-класичним мистецтвом. На цей чудовий концерт оперної музики прибули також викладачі Інституту мистецтв Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника, зокрема Петро Чоловський, земляки ювіляра із Нижнього Березова, його рідні.

Концерт оперної музики в Коломії засвідчив високий мистецький професіоналізм викладача, диригента Миколи Скільського та його талановитих учнів – виконавців класичних оперних арій. За свою подвижницьку працю на ниві музичного мистецтва М. Скільський давно вже заслужив державної нагороди діяча мистецтв.

Сподіваємося, що дирекція коледжу, Інститут мистецтв Прикарпатського національного університету, обласне управління освіти незбаром подадуть його кандидатуру до державної нагороди «Заслужений працівник освіти України» або до звання «Заслужений діяч мистецтв».

**П. Арсенич, заслужений
працівник культури України,
доцент Прикарпатського
національного
у-ту ім. В. Стефаника**

ЕКЗАМЕН НА ПРОФЕСІЙНІСТЬ

Різдвяні свята на студентській сцені

Відкритий екзамен з мистецтва балетмейстера у студентів хореографічного відділення Інституту мистецтв відбувся в актовій залі Прикарпатського університету. Такі творчі звіти (екзамену, залікові та контрольні уроки) стали тут звичним явищем.

Студенти та викладачі задалегідь потурбувалися про те, щоб глядачі відчували святкову атмосферу. Прибрані ялинки, новорічні сюрпризи – все це задовго до початку створювало відповідний настрій.

Зал заповнили батьки, учні школи-лицею №23, студенти різних факультетів – усі, хто небаїдує ставиться до хореографічного мистецтва.

На сцені розпочалося танцювальне дійство за мотивами повісті М.Гоголя «Вечори на хуторі біля Диканьки» під назвою «Черевички».

Історію кохання примхливої Оксани та покірного коваля Вакули відтворювали в ліричному танку Анастасія Мартинюк та Назар Мاستикаш.

Зваблива Солоха (Мар'яна Семовилюк) витанцювала то з чортом (Уляна Король), то з дяком (Лілія Мартинюк), то з старостою (Мар'яна Озарук).

Чого були варті старі бабки-пліткарки у виконанні Надії Коржак, Світлани Дацишин та Марти Попович, танець яких додав сценічній дії комічного гротеску.

Неперевершеним був бал у царському палаці, де на чолі своєї свити витанцювала полонез сама імператриця (Діана Войчак) зі своїм фаворитом (Руслан Долібський).

А як гордовито поводили себе українські козаки і сам Вакула, що випросив у вельмишановної черевички для Оксани.

Новорічні колядки перепліталися з дівочим ворожінням, запальними українськими танками, різноманітними іграми та забавами.

І все це дійство відбулося завдяки педагогам-наставникам, викладачам хореографічних дисциплін Юрію Скобелю, Василю Шереметі, Світлані Васірук та за підтримки Студентського центру культури і дозвілля в особі звукооператора та освітлювача Богдана Бекити й костюмера Надії Волочанської.

**Соломія Хрестик,
студентка II курсу спеціальності
«Міжнародні відносини»**

ПЕРЕПУСТКА НА П'ЄДЕСТАЛ

Сьогодні молодь і доросле населення не уявляють відпочинку без стадіону або спортивного майданчика, лижні або туристичної стежки. У цьому вони вбачають не лише користь для здоров'я, а й засіб спілкування, адже в спортивних секціях, на змаганнях, спортивних святах, туристичних мандрівках народжується почуття дружби, колективізму, взаєморозуміння, які так необхідні нашій студентській молоді.

Не секрет, що одне з головних виховних та спортивно-масових заходів є щорічні спартакіадні баталії, які відбуваються на домашній спортивній арені Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника, до яких все більше залучаються наші студенти, змагаючись за найвищі спортивні титули.

“Це вже історія”. Усі емоції залишаються на бігових легкоатлетичних доріжках стадіону «Наука», на голубих доріжках плавального басейну та ігрових майданчиках спортивного комплексу “Олімп”. Залишилося тільки прокоментувати підсумки X Спартакіади серед студентської дружини нашого університету, яка відбулася в 2010-2011 навчальному році.

За цей період збірні команди юнаків, а також збірні представниць прекрасної статі змагалися з волейболу, баскетболу, настільного тенісу, плавання, шахів, легкоатлетичної естафети та міні-футболу.

Щоправда спартакіадна першість протягом багатьох років проходить під акомпанемент юридичних, економічних, математичних, туристичних, природничих, педагогічних «солістів», які найчастіше (вже по два і три рази) піднімалися на найвищі сходи п'єдесталу.

Якщо аналізувати старту за рахунком X Спартакіади з окремих видів змагань, особливої похвали заслуговують волейболісти фізико-технічного факультету і дівчата Педагогічного інституту, котрі в кожній волейбольній зустрічі підвищували спортивну майстерність. І за рахунок ігрової практики залишили майданчик переможцями.

На баскетбольному турнірі впевнено себе почувала чоловіча збірна Інституту туризму, а найкраще враження про себе залишили жіночий квартет Інституту природничих наук. Їх рівень спортивної підготовки перевищував клас гри своїх суперниць. Недарма дівчата закінчили змагання без жодної поразки. Браво!

Серед учасників малої ракетки другий рік поспіль своїми здобутками тішать чарівні тенісистки Юридичного інституту. У чоловіків перемогу святку-

вала команда факультету математики та інформатики.

Спартакіадного успіху серед плавців домоглися спортсмени Інституту туризму, які за кількістю набраних очок випередили представників філософського факультету.

Завдяки натхненню, силі думки та широті логічних побудов за шаховою дошкою майбутні економісти отримали право називатися найсильнішими цієї популярної гри.

Легкоатлетична естафета також визначила своїх переможців. Налаштувались пробігти естафету без помилок і максимально швидко, щоб показати час, який приніс їм перемогу, одноосібні лідери з Юридичного інституту серед хлопців і легкоатлетки Інституту історії та політології.

Завершували спартакіадні перегони за призові місця футболісти. Зрозуміло, що в цій грі (з огляду зіграних групових

матчів) поборотися за найвищі нагороди шанси були в кожній команді-учасниці. Але до фінального протистояння пробилися економісти та історики. Тільки при виконанні серії семиметрових ударів точніше пробивали футболісти-економісти, третю позицію турнірної таблиці посіли юристи.

Отже, після вдалого завершення студентської Спартакіади на найвищій щабель турнірної таблиці піднялися спортсмени Юридичного інституту. Без перебільшення хочеться додати, що вже третій рік поспіль спартакіадний триумф за студентами-юристами в загальнокомандному заліку. Перепустка на другу сходинку п'єдесталу дісталася представникам економічного факультету, а до щільної трійки призерів увійшла збірна команда факультету математики та інформатики.

Хай там як, але баталії X Спартакіади фінішували. Визначені і нагороджені переможці та призери спортивного дійства передали наступним учасникам цих престижних змагань естафету 2011-2012 навчального року.

Таким чином на спартакіадних аренах університету вже точиться безкомпромісна спортивна боротьба за участь наших хлопців і дівчат. За програмою XI Спартакіади визначилися перші володарі нагород. Їх отримали чоловіча та жіноча збірні команди Юридичного інституту і філософського факультету, які першими фінішували в легкоатлетичній естафеті. У баскетбольному турнірі яскравими претендентами на перемогу і на цей раз були дівчата Інституту природничих наук, підтвердивши свій спортивний статус найсильніших. Приємний сюрприз піднесли студенти Інституту мистецтв. Чоловіча збірна загальними зусиллями і волею до перемоги у фіналі взяла верх над багаторічними фаворитами баскетбольної гри студентів Інституту туризму.

На цій чемпіонській ноті хочеться завершити свій коментар щодо результатів і проведення спортивних студентських ігор.

За традицією складаю найщиріші побажання з нагоди Нового року та Різдва Христового. Зичу вам міцного здоров'я, творчих злетів, достатку і благополуччя, нових перемог у спортивному дозвіллі. Нехай у вашому здоровому тілі буде здоровий дух.

Веселих вам свят!

Михайло Семенюк,
головний суддя Спартакіади,
викладач кафедри
фізичного виховання

НАВКОЛО СВІТУ ЗА 80 СЛІВ

Навіть із сучасними транспортними технологіями мало хто, за прикладом Філеаса Фогга, може перетнути земну кулю за 80 днів. Однак наша нова рубрика допоможе побувати у віддалених куточках світу і дізнатись про найвизначніші чи найцікавіші відкриття, не відриваючись від улюбленого крісла, горнятка чаю та газетної сторінки. Пілотний випуск напередодні новорічно-різдвяних свят їм і присвячений.

Ведуча рубрики – Тетяна Гранкова

У західному варіанті Різдва північний олень став незмінним атрибутом свята на рівні із Санта Клаусом. Цьогоріч у Великій Британії, як данину симпатії, запровадили послугу – оренду північного оленя на святковий період. Кумедні рогаті тварини у святкових декораціях веселять не лише дітей, а й дорослих. Утім, це задоволення не з дешевих: за оренду тварини доведеться викласти від 500 фунтів. Серед клієнтів є як приватні особи, так і компанії, навіть прем'єр-міністр. Північний олень з'явився в будинку Девіда Камерона на святковій вечірці для дітей.

В італійському місті Портіч вирішили не обмежуватись банальними святковими ілюмінаціями, а прикрасити різдвяну ялинку пластиковими п'явками. Ця ініціатива належить священослужителю Джорджіо Пізано. За його словами, п'явки на святковому дереві символізуватимуть лихварів, які позбавили багатьох італійців радості прийдешніх зимових свят. Крім того, у Портічі будуть розвішані плакати з карикатурним зображенням зеленої красуні і закликком: «Зроби собі подарунок до Різдва. Звільнись від

кровопивців, які відібрали в тебе свято. Звернися до центру боротьби з лихварством». Тому, хто це зробить, допоможуть отримати міні-кредити.

Японський ювелір Гінза Танака презентував ялинку із золота. Витвір (заввишки 2,5 м) важить 12 кг, його оцінюють у 1,5 млн. єн (майже 2 млн. доларів). Одна лишень зірка на верхівці вартує 65 тис. доларів. Ялинку прикрашає 50 орхідей ціною півтори тисячі доларів кожна і 60 трохи дешевших сердець. Працювали над новорічною красунею майже 5 місяців одночасно 15 майстрів. Нагадаємо, що за рік до цього компанія «Ginza Tanaka» виготовила золотого Санта Клауса. Тоді фігурка вийшла дорожчою: 20-кілограмового дідуса оцінили в 2,5 млн. доларів.

Одеське комунальне підприємство Міськзелентрест організувало унікальну передноворічну акцію для жителів міста «Ялинка напрокат». Мета такої послуги – уникнути масового післясвяткового викидання зрізаних хвойних дерев. Взяти ялинку напрокат можна на весь період новорічних свят за половину її ринкової вартості. Деревця легко транспортуються, оскільки розміщені у спеціальних горщиках з ґрунтом. Доставка додому і вивезення ялинки після свят здійснюють співробітники Міськзелентресту. Після завершення терміну договору орендарю повертається 50% вартості дерева. Крім того, одесити стануть першими українцями, які матимуть можливість взяти напрокат навіть блакитну ялинку.

Поки християни різних гілок сперечаються стосовно того, коли святкувати Різдво, на захист кожної теорії може слугувати факт, що Біблія точної дати народження Ісуса не вказує. Відзначають цей день не одразу зі стартом нової ери. Офіційним церковним святом Різдво стало лише в IV столітті, коли Римський Папа Юлій I, за випадковим збігом обставин, приурочив його саме до 25 грудня. Як не дивно, у цей день сягає корінням язичницьке свято, що мало назву Сатурналії (свято на честь Сатурна – бога землеробства та родючості).

Католики відзначають Різдво протягом восьми днів (октави). Другий день свята присвячують пам'яті святого первомученика Стефана, третій – пам'яті святого апостола і євангеліста Іоанна Богослова (здійснюється обряд освячення вина); четвертий – пам'яті святих безневинних немовлят вифлеємських (священники цього дня дають особливе благословення дітям). У неділю, що випадає на один з восьми днів святкування, або ж 30 грудня, відзначають празник Святої Родина, яку складає Дитя Ісуса, Діва Марія і Йосип Обручник.

Святкування Різдва завершується 1 січня, коли з особливою урочистістю вшановують День Пресвятої Богородиці.

Уся американська дівора знає червононогого оленя Рудольфа, найпопулярнішого з упряжки Санта Клауса. Вигадали його досить побутово копірайтери 1939 року, щоб заманувати покупців до універмагу Montgomery Ward. Імена інших оленів Санти довгий час були невідомі загалу. Вперше ця фактична прогалина була заповнена 1823 року в щойно написаній пісні «Ніч перед Різдвом». У ній Санта Клаус звертається до своїх оленів за іменами: Дешер (Приголомшливий), Дансер (Танцюрист), Пренсер (Той, що гарцює), Віксен (Злобний), Комет (Комета), Кюпід (Купідон), Дандер (Бовдур) і Бліксем (Блискавичний).

Всесвітньо відомою стала історія про те, що італійці на Новий рік не лише смачно їдять та багато танцюють. Рівно о 12 годині ночі всі жителі Італії відчиняють вікна і викидають на вулицю старі

речі. Це може бути поламаний стілець, стара куртка або навіть шафа. Вони вважають, що в цей день просто необхідно позбутися речей, які вже віджили своє та добре послужили своїм господарям. Тому порада туристам, які в новорічну ніч заблукають на Апенніни: під вікнами італійських спальних кварталів не вештатися.

У святковому марафоні надзвичайно пощастило китайцям. І не тому, що Новий рік там настає найшвидше. Та й до дати 1-го січня їхнє свято, по суті, відношення не має. Святкують жителі Китаю Новий рік аж кілька днів поспіль і щороку по-різному, адже живуть за особливим місячним календарем. Це свято вони пов'язують із зимовим новим місяцем, а випадає воно на період між двадцятими числами січня та лютого. Новий рік на східний лад має назву Чуньцзе і вважається днем початку весни.

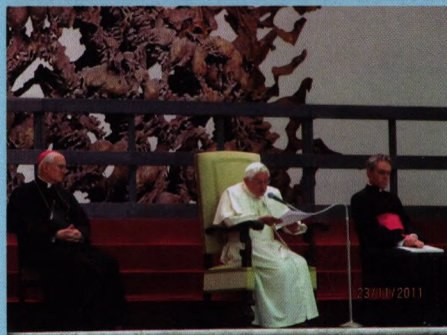
БЕЗСМЕРТНИХ ІСТИН ТУТ ВИТАЄ ДУХ

Незабуття подорож до «вічного міста»

З 19 по 27 листопада 2011 року відбулася екскурсійно-паломницька поїздка студентів і викладачів Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника до Чехії та Італії. Учасники подорожі мали змогу відвідати визначні міста Європи – Прагу, Рим, Падову, Венецію. У Ватикані група із 45 студентів і викладачів мала щасливу нагоду бути присутніми на аудієнції в Папи Римського Бенедикта XVI, яка відбулася в приміщенні зали Папи Павла VI. Ця поїздка до святих та визначних місць світу була організована заступником директора Інституту філології з наукової та виховної роботи, доцентом Наталією Плетенчук у активній співпраці з Молодіжною комісією Івано-Франківської єпархії УГКЦ, зокрема з головою вказаної вище комісії – отцем Віталієм Дем'янцем та його заступником отцем Іваном Сасом.

Одна з організаторів цієї незабутньої подорожі пані Наталія Плетенчук зазначила: «Учасники поїздки – і студенти, і викладачі – отримали унікальну можливість відкрити для себе напрочуд цінну історичну, архітектурну та художню спадщину «вічного міста», пережили неймовірну естетичну насолоду, споглядаючи чудові краєвиди та неперевершені архітектурні шедеври «*sarut mundi*» («столиці світу») – Риму, як прийнято казати про це величне Місто, – Колізей, Пантеон, Фонтан ді Треві, Площу Еспанія та ін. Здається, що тут дихає історією кожен камінчик, кожна пам'ятка, і мимоволі стаєш живим свідком багатовікової історії... Учасники нашої групи були зачаровані надзвичайною красою готичних соборів, зокрема Св. Петра, Ватиканських палаців, вивопнених шедеврами митців світового рівня Берніні, Браманте, Рафаеля, Мікеланджело, а також базилік Св. Павла, Санта Марія Маджоре.

Перебуваючи в таких місцях, уповні відчуваєш, чому Рим (Ватикан) відіграє роль духовного центру світу, християнства. Відчуваєш не лише прилучення душі до вічності через монументальні художньо-мистецькі «скарби», але й у численних молитовних поривах переживаєш своєрідний душевний і духовний катарсис... Та, мабуть, найбільшим духовно-емоційним потрясінням для нас стала аудієнція в Папи Римського Бенедикта XVI, яка відбулася в кількатисячній залі Папи Павла VI. Тут зібралася величезна кількість паломників, представників делегацій з різних країн світу в національних одягах, кожен зі своєю національною атрибутикою та співочою автентикою, якою пізніше вітали Папу. І ось, нарешті, після кількахвилинного очікування історична і значуща подія для кожного з нас – на

сцену поважно виходить Папа Римський Бенедикт XVI. І величезна зала глядачів вибухає щирими бурхливими емоціями та оплесками. А згодом усі в один голос заспівали «Амен Алілуя». Це були неймовірні відчуття та емоції, в цей час справді відчуваєш себе частинкою великої світової родини! А відтак Папа почав вітати учасників делегацій їх рідними мовами. І яким було наше приємне здивування, коли Папа звернувся до нашої групи українською: «Щиро вітаю українськомовних учасників! Нехай ваша проща до могил Святих Апостолів та зустріч із традиціями вічного міста скріплять вашу віру та стануть ще однією сходинкою духовного росту. Всім вам уділяю своє благословення. Слава Ісусу Христу!» і привітав помахом руки, благословивши нашу групу.

З-поміж розмаїття архітектурних шедеврів італійської столиці особливе враження на нашу групу справив і український греко-католицький собор Святої Софії, заснований патріархом Йосипом Сліпим. Храм з п'ятьма золотавими банями знаходиться в мальовничому місці на околиці Риму, захоплює відвідувачів простотою споруди і своєрідною внутрішньою злагодженістю, що відчу-

вається завдяки позолоченій мозаїчній інкрустації, виконаній нашим земляком із Коломиї – талановитим українським малярем, поетом, перекладачем Святославом Гординським, а іконостас створив монах-художник Ювеналій Мокрицький. Зараз храм реставрують, то ми, на жаль, мали змогу побачити його лише частково. Поруч із собором Святої Софії розташований Український католицький університет, в приміщенні якого знаходиться музей Йосипа Сліпого; поруч із будівлею університету – пам'ятники Іванові Котляревському та Маркіяну Шашкевичу, а навпроти нього встановлено пам'ятник Кобзареві, унікальний витвір рук італійського скульптора У. Мацеї, де великий Тарас постає в подібні римського патриція. Це просто неймовірно, що саме тут, у приміщенні УКУ, ми мали Богослужіння, познайомилися з керівниками та працівниками закладу.

Загалом приємною несподіванкою для нас стало те, що чи не в кожному місті (у Празі, Римі, Венеції), де ми мали можливість побувати, є українські церкви, в котрих ми завдяки отцям Віталію, Ярославу та Івану щодня мали Богослужіння рідною, українською, мовою. У Венеції ми також познайомилися з отцем Олексієм Саранчуком, нашим земляком з Івано-Франківська, який ось уже десять років живе і служить у «місті на воді» священником. Його жартома називають в Італії «отцем з гітарою», бо, крім душпастирства, він часто бере до рук гітару й співає українські народні та власні духовні пісні, об'єднуючи таким чином парафіян, котрі опинилися далеко від рідного дому.

Протягом усієї поїздки отці Віталій, Ярослав та Іван завдяки своїй щирій завзятості, невичерпній духовній енергетичності, ерудованості, натхненню не лише відкрили нам велику кількість пам'яток у повній красі, але й зуміли донести до наших сердець і душ силу неймовірного духовного єднання в молитвах, відчуття живої присутності Бога, Божої благодаті та любові, адже світ, його пізнання і починається з Любові! Щиро вдячні священникам Молодіжної комісії УГКЦ за таку вражаючу подорож і сподіваємося на продовження такої прекрасної співпраці!

Напередодні Свят хочу побажати всьому професорсько-викладацькому і студентському колективу університету, їхнім рідинам щасливого Нового року і Різдва!

Нехай Різдво у вашу хату принесе радості багато, розбудить приспані надії, зерном і щастям вас засіє, подарує здоров'я й зігріє щедро сонцем та любов'ю!»

**Наталія Плетенчук, заступник
директора Інституту
філології, доцент**

РОЗКВІТЛЕ ДИВО ПОСЕРЕД ЗИМИ

Прикарпатський національний університет є одним з найкращих університетів України. Тож не дивно, що до його складу входить Ботанічний сад, який є одним з наймолодших на теренах нашої держави. Він знаходиться в Дем'яновому Лазі. Складовою Ботанічного саду є дендропарк «Дружба». Саме сюди ми завітали напередодні найзагадковішої пори – Новорічних свят. Нас зустріли привітні працівники, провідні спеціалісти – Володимир Куліш, Оксана Куцела і господиня – директор пані Тетяна Козак, які провели нам екскурсію і розповіли багато цікавого про рослини, життя дендропарку і його актуальні проблеми сьогодні.

Звісно, в цю пору року ми не мали змоги побачити всю красу флори, проте вічнозелені красуні були надзвичайно привабливими. Серед колекції хвойних є чимало представників з Американського континенту та інших куточків планети, які з допомогою турботливих працівників дендропарку почувають себе в нашому кліматі чудово. Сосна Веймутова, тис ягідний, сосна кедрова корейська є ровесниками дендрологіч-

ного парку, тобто посаджені в 70-х роках минулого сторіччя (1970 року був заснований дендропарк).

У грудні важко знайти квітучу рослину, але нам це вдалося, адже цьогорічна зима з відсутністю снігу і морозів стала сприятливою для цвітіння вовчих ягід. Цей ніжний фіолетовий цвіт – справжнє диво посеред зими. Червоні ягоди все ще прикрашають кущі барбарису.

На території дендропарку є власне озеро, наповнене рибою, а також па-сіка.

Славиться наш дендропарк колекцією лікарських рослин, яка налічує близько 150 видів. Але, щоб милуватися красою цих рослин, потрібно почекати хоча б до кінця лютого. Саме тоді цвітимо блідо-рожевим кремена гібридна. За нею цвістимуть й інші представники лікарських рослин, а найбільше їх цвітіння припадає на початок літа.

У колекції дендропарку трапляються рідкісні для нашого регіону рослини, які сьогодні ми не змогли побачити, але обов'язково зробимо це в період їхнього цвітіння, а саме: магнолія кобус, тюльпанове дерево, гінкго дволопатево.

З метою залучення нових екзотів у колекцію Ботанічного саду співробітники дендропарку постійно проводять активну роботу щодо їх розмноження. Значну допомогу в цьому надає ректорат на чолі з ректором Богданом Остафійчуком.

Колекція дендропарку завжди поповнюється. Співпраця з іншими ботанічними садами дає змогу придбати нові саджанці. Допомагає в цьому Уманський, Київський, Харківський, Чернівецький ботанічні сади. Найбільшу колекцію привезли з Харкова.

Невдовзі має вийти збірник статей, присвячений 40-річчю дендропарку.

Існує також ряд проблем, які ми намагаємося вирішити в робочому порядку. Серед них варто виділити нестачу наукових працівників. Практично всі, хто отримав учений ступінь, відразу переходять на викладацьку роботу.

Ми залишаємо цей привітний сад і обов'язково повернемося сюди весною, коли все довкілля зацвіте різнобарвним пахучим цвітом.

Юлія Гомеляк

Любомир Кліщ

Дарує грудень сніг землі
В Андріївські святкові вечорниці.
Спішать дорослі і малі,
Щоб серцем доторкнутись до традицій.

В мого народу стільки вітх,
Прекрасних днів – величні свята.
І Миколай Святий і Новий рік,
Різдво Христове й Водосвяття.

Із Новим роком квітне хай земля,
У ялинково-запашному диві.
Христос народився, Україно моя,
У місті святім – Віфлеємі!

Христос народився – дзвенить коляда,
Так радісно, світло довкілля лунає!
У вічності більшої правди нема
І більшого щастя не має!

Засновник видання - Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника (ректор - член-кореспондент НАНУ, доктор фізико-математичних наук, професор **Богдан Остафійчук**)

Коректор: **Любов Максимів**
Верстка і дизайн: **Ігор Лупа**

Газета зареєстрована обласним управлінням у справах преси та інформації Івано-Франківської облдержадміністрації від 29.08.2005р.

Свідоцтво про державну реєстрацію друкованого засобу інформації № 555, серія ІФ

Редактор - кандидат філологічних наук
Любомир Кліщ
заступник редактора -
Тетяна Гранкова

Редакція залишає за собою право редагувати і скорочувати текст.
Висловлені авторами думки можуть не збігатися з позицією редакції